

Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveystalvvelujen tuottamisesta

Lain tavoitteena oli vähentää terveydenhuollon toimijoiden hallinnollista taakkaa. Nykyisin itsenäisen ammatinharjoittajan asemassa toimivilla yrittäjillä taakka kuitenkin moninkertaistuu.

Tällä hetkellä pienyrittäjä voi ilmoitusmenettelyä noudattaen rekisteröityä terveydenhuollon itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Kun itsenäisen ammatinharjoittajan käsite poistuu laista, asetetaan kaikki toimijat samalle viivalle hallinnollisten velvollisuuksien osalta pienimmästä suurimpaan. Näin siis yksin toimiva pienyrittäjähammaslääkäri noudattaa kaikkia samoja muodollisuuksia kuin maanlaajuinen terveydenhuoltoketju. Tämä lisää hallinnollista taakkaa pienissä yrityksissä huomattavasti. Pienille toimijoille uusina velvollisuuksina tulevat raskas rekisteröintimenettely, velvollisuus asettaa vastuuhenkilö vastaanotolle, velvollisuus asettaa potilasasiamies ja velvollisuus laatia omavalvontasuunnitelma. Kyse on usein yhdenmiehenyhtiöistä tai yksityisistä elinkeinonharjoittajista. On selvä, että terveydenhuollon palveluiden tuottamista on valvottava, mutta toisaalta tuottajien hallinnolliset velvollisuudet olisi suhteutettava toiminnan laajuuteen ja siitä koituviin riskeihin.

Huomioon on otettava myös lisääntyneet kustannukset Kanta-yhteensopivista potilastietojärjestelmistä. Tämä on jo vaikeuttanut pienyrittäjien toimintaa alalla ja johtanut eläköitymisiin ja yrityskaappoihin.

Samaa palvelua tuottavat palvelun tuottajat voivat rekisteröityä yhteiseksi palveluksi. Yhteistä palvelua tuottavat palvelun tuottajat nimeävät keskuudestaan vastuullisen palveluntuottajan. Vastuullinen palveluntuottaja vastaa viranomaisiin nähden suuresta osasta niitä hallinnollisia velvoitteita, jotka laki toimijoille säättää. Järjestely luo selkeän kannustimen pienille yrittäjille hakeutua suurten toimijoiden alaisuuteen. Tällä puolestaan on palvelutuotannon kannalta kielteisiä seurauksia. Lakiehdotuksen mukaan tämä vastuullinen palvelun tuottaja toimisi myös rekisterinpitäjänä muiden yhteistä palvelua tuottavien tuottajien potilastiedoista. Tämä vaikeuttaa huomattavasti pienten yrittäjien liikkuvuutta alalla.

Laki luo selkeät mekanismit ja, yhdessä muiden alan muutosten kanssa, myös kannustimet pienten yritysten siirtymiseksi suurten tuottajien alaisuuteen. Sote-uudistuksen tavoitteiden kannalta tämä on kielteinen vaikutus: valinnanvapaus heikkenee palvelutuotannon yksipuolistuessa ja kustannukset kasvavat. Hintojen nousu terveydenhuollon ketjuissa on ollut nopeampaa verrattuna itsenäisiin yrittäjiin.

Lakia valmistelleeseen työryhmään ei pyynnöistä huolimatta ole hyväksytty edustajia suurta osaa toimijoita edustavilta Hammaslääkäriliitolta tai Lääkäriliitolta. Työryhmässä on ollut edustus vain alan yrityksistä edustavilta tahoilta. On nähtävissä, että pienten toimijoiden ja yritysten vastapuolena olevien ammatinharjoittajien edustuksen puuttuminen on vaikuttanut kielteisesti valmistelun lopputulokseen.

Helsinki 29.5.2017

Matti Pöyry
Toiminnanjohtaja

Heikki Kuusela
Lakimies